

Briuselis, 2018 05 15
COM(2018) 320 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ
TARYBAI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ
KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI**

Patikimos bendrosios skaitmeninės rinkos sukūrimas visiems

**Komisijos medžiaga neoficialiam 2018 m. gegužės 16 d. vadovų susitikimui Sofijoje dėl
duomenų apsaugos ir bendrosios skaitmeninės rinkos**

Kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad būtų gerbiamas jo privatus ir šeimos gyvenimas, būsto neliečiamybė ir komunikacijos slaptumas.

Kiekvienas turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą.

Tokie duomenys turi būti tinkamai tvarkomi ir naudojami tik konkrečioms tikslams ir tik atitinkamam asmeniui sutikus ar kitais įstatymo nustatytais teisėtais pagrindais. Kiekvienas turi teisę susipažinti su surinktais jo asmens duomenimis bei į tai, kad jie būtų ištaisomi. Nepriklausoma institucija kontroliuoja, kaip laikomasi šių taisyklių.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniai.

Europos Sąjunga turėtų ne tik išsaugoti europietišką gyvenimo būdą, bet ir suteikti galių tiems, kas joje gyvena. Būti europiečiu taip pat reiškia, kad tvirti Europos įstatymai saugo jūsų asmens duomenų privatumą. Europiečiai nenorėtų, kad bepiločiai orlaiviai virš jų galvų sektų kiekvieną žingsnį, o įmonės fiksuotų kiekvieną kompiuterio pelytės paspaudimą. Europoje privatumas yra svarbus, tai žmogaus orumo klausimas.

Europos Komisijos Pirmininkas Jeanas-Claude'as Junckeris,
Pranešimas apie Europos Sąjungos padėtį, 2016 m. rugsėjo 14 d.

Europos Komisija palankiai vertina Europos Vadovų Tarybos pirmininko sprendimą į piliečių apsaugai skirtą vadovų darbotvarkę įtraukti diskusijas dėl piliečių privatumo ir asmens duomenų apsaugos ir kitus su skaitmenine Europa susijusius klausimus, įskaitant visų bendrąją skaitmeninę rinką kuriančių teisinių priemonių priėmimą. Šiame komunikate nurodytas rinkinys konkrečių veiksmų, kuriais siekiama iki galo užtikrinti piliečių privatumo ir asmens duomenų apsaugą ir paspartinti bendrosios skaitmeninės rinkos sukūrimą 2018 m., ir pateikiama medžiaga 2018 m. gegužės 16 d. Sofijoje vyksiančiai neoficialiai valstybių ar vyriausybių vadovų diskusijai.¹

1. Įvadas

2015 m. Europos Vadovų Taryba pritarė Sąjungos bendrosios skaitmeninės rinkos strategijai. Prabėgus trejiems metams, bendroji skaitmeninė rinka tampa tikrove². Komisija pateikė visus suplanuotus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų³. Pasiūlymai dėl judriojo tarptinklinio ryšio ir internetinio turinio paslaugų perkeliamumo jau priimti. Nuo gegužės 25 d. visoje Sąjungoje bus tiesiogiai taikomas Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas. Visi kiti nauji didelio masto žingsniai dėl tinklų ir informacijos saugumo ir elektroninės atpažinties bus padaryti per kelias savaites. Susitarta dėl dar keleto pasiūlymų dėl teisės aktų, kuriais suteikiama prieiga prie internetinių paslaugų; jie bus priimti iki metų pabaigos. Visa tai labai padeda siekti tikslo – sukurti bendrąją skaitmeninę rinką.

Bendrosios skaitmeninės rinkos strategija labai padės ES suklestėti besiformuojančioje pasaulinėje duomenų ekonomikoje. Duomenys dabar yra bene svarbiausias skaitmeninės visuomenės turtas. Kiekvieną akimirką išmanieji telefonai, energetikos tinklai, automobiliai, buitinė technika ir žmonės kasdieninėje veikloje generuoja vis daugiau duomenų. Gamintojai, platformos ir paslaugų teikėjai renka, apdoroja ir naudoja tuos duomenis tam, kad teiktų naudotojams naujas paslaugas ir įgytų konkurencinį pranašumą.

ES ekonomika vangiai naudoja duomenų ekonomikos galimybes: Europoje saugoma tik 4 proc. pasaulio duomenų. Tačiau ji turi kitokių pranašumų: stiprią gamybos bazę, sparčiai augančią startuolių ekosistemą, naujus skaitmeninius gamybos procesus ir kvalifikuotą darbo jėgą. Jei būtų galima šiais pranašumais pasinaudoti ir juos sustiprinti, Europos duomenų ekonomika galėtų tapti galingu ekonomikos augimo svertu, skatinti naujų darbo vietų kūrimą, sudaryti sąlygas naujiems verslo modeliams ir naujoms inovacijų galimybėms⁴. Europos duomenų ekonomikos vertės potencialas iki 2020 m. gali pasiekti 700 mln. EUR, t. y. 4 proc. ES ekonomikos.

Tačiau duomenų ekonomikos revoliucija kelia ir iššūkių mūsų visuomenei ir vertybėms, ant kurių pastatyta mūsų Sąjunga, pavyzdžiui, demokratijai, žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principui. Pastarojo meto įvykiai parodė, kad duomenys gali būti renkami, apdorojami ir naudojami nepaisant privatumo. Galimybė naudotis dideliais duomenų rinkiniais gali būti panaudota siekiant laimėti nepagrįstą pirmenybę prieš konkurentus ar net daryti poveikį žiniasklaidai arba viešajai nuomonei. Prie asmens duomenų gali neteisėtai prieiti trečiosios šalys. Teisė į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsauga yra ES pagrindinės teisės,

¹ 2018 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvados.

² 2015 m. gegužės 6 d. komunikatas „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“, COM(2015) 192.

³ Žr. priedą.

⁴ „Atnaujinta Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė“, COM(2018) 306; „Jaunimo, švietimo ir kultūros politikos vaidmuo kuriant stipresnę Europą“, COM(2018) 267–272.

įtvirtintos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje⁵. Norint išsklaidyti žmonių abejones dėl piktnaudžiavimo jų duomenimis ir sukurti pasitikėjimą, labai svarbu griežtai saugoti duomenis ir užtikrinti ryšių konfidencialumą bei duomenų saugumą. Be tokio pasitikėjimo nepavyks išnaudoti klestinčios duomenų ekonomikos galimybių.

Šiuo komunikatu Europos Vadovų Taryba raginama skubiai spręsti likusius klausimus, kad būtų įgyvendinta bendroji skaitmeninė rinka, o ES išliktų svarbi pasaulinių varžybų dėl duomenų ekonomikos dalyvė⁶. Tai neįmanoma, kol piliečiai nepasitikės tuo, kaip saugomi ir naudojami jų duomenys.

2. Asmens duomenų apsauga ir pasitikėjimo skaitmenine ekonomika stiprinimas: Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas ir E. privatumo reglamentas

Nauja asmenims naudinga duomenų apsaugos sistema Europos Sąjungoje

Du trečdaliai europiečių teigia esą susirūpinę dėl to, kad negali kontroliuoti informacijos, kurią pateikia internete, o pusė jaudinasi, ar netaps sukčiavimo aukomis⁷.

Pastaruoju metu išaiškėjus faktams apie „Facebook“ ir „Cambridge Analytica“, daugiau piliečių suvokė, kad jų duomenimis gali būti piktnaudžiaujama, jei nebus tinkamos apsaugos. ES duomenų apsaugos institucijos imasi priemonių pagal galiojančias duomenų apsaugos taisykles ir koordinuotai tiria atvejį. Komisija kreipėsi į „Facebook“, ragindama pateikti išsamesnės informacijos ir visapusiškai bendradarbiauti su tyrimui vadovaujančiomis Airijos ir Jungtinės Karalystės duomenų apsaugos institucijomis, siekdama suprasti, kas įvyko ir ar tebekyla grėsmė beveik 3 milijonams nukentėjusių ES piliečių.

Šie įvykiai rodo, kad, priimdama griežtesnės duomenų apsaugos taisykles, ES buvo teisi. Gegužės 25 d. visoje Sąjungoje pradėjus tiesiogiai taikyti **Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą**⁸, ES turės geresnių priemonių, kad išvengtų tokių atvejų ateityje ir juos išspręstų.

Kas pasikeis įsigaliojus Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui

Pirma, asmenys įgis daugiau galimybių kontroliuoti, kaip įmonės tvarko jų asmens duomenis⁹. Reglamentas bus dažniausiai taikomas, kai norint rinkti asmenų duomenis pirmiausia reikia su jais sudaryti sutartį ar gauti aiškų jų sutikimą – tyla ar neveiklumas negali būti laikomi sutikimu. Sugriežtinami skaidrumo reikalavimai ir išplečiama teisė į informaciją, teisė į galimybę susipažinti su duomenimis ir juos ištrinti (teisė būti pamirštam). Prieš pakartotinį duomenų naudojimą naujai paskirčiai naudotojas turi būti informuotas siekiant iš jo gauti naują sutikimą, nebent toks pakartotinis naudojimas yra teisėtas ir leidžiamas pagal reglamentą. Pavyzdžiui, įmonė, kuri surinko kliento duomenis klientų aptarnavimo reikmėms, turės jį informuoti apie ketinimą naudotis duomenimis jo pirkimo įpročiams tirti ir gauti atitinkamą sutikimą. Rinkti labai didelius asmenų duomenų kiekius, kad ir pagal sutartį ar gavus sutikimą, prieštarautų tikslo ribojimo ir duomenų kiekio mažinimo principams.

⁵ ES pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniai.

⁶ 2017 m. gegužės 10 d. komunikatas „Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos įgyvendinimo laikotarpio vidurio peržiūra“, COM(2017) 228.

⁷ Specialioji „Eurobarometro“ apklausa 431, Duomenų apsaugos ataskaita, 2015m. birželio mėn.

⁸ Reglamentas (ES) 2016/679.

⁹ Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (Reglamentas (ES) 2016/679) 6 straipsnis, Tvarkymo teisėtumas.

Antra, reglamentu nustatoma **didesnė apsauga nuo duomenų saugumo pažeidimų**, be kita ko, įpareigojant apie juos pranešti priežiūros institucijai ne vėliau kaip per 72 valandas, jei duomenų saugumo pažeidimas gali kelti grėsmę asmenų teisėms ir laisvėms. Tam tikromis aplinkybėmis apie asmens duomenų saugumo pažeidimą privaloma informuoti patį asmenį.

Trečia, įsigaliojus reglamentui, priežiūros institucijų bendradarbiavimas tarpvalstybiniais atvejais taps veiksmingesnis ir taisyklės Sąjungoje bus aiškinamos ir taikomos nuosekliai, be kita ko, pasitelkiant Europos duomenų apsaugos valdybą, kuri teiks rekomendacijas ir užtikrins nuoseklų aiškinimą ir taikymą, jei atvejis bus susijęs su keliomis ES valstybėmis narėmis.

Galiausiai, naująja sistema bus sugriežtintas vykdymo užtikrinimas: jis pavedamas nacionalinių duomenų apsaugos institucijų tinklui, kurio kiekviena narė turės galią duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams skirti baudą, siekiančią iki 20 mln. EUR, o jei tai įmonė, iki 4 proc. pasaulinės metinės apyvartos, destis, kuri suma didesnė.

ES duomenų apsaugos taisyklės sudaro sąlygas Sąjungoje laisvai judėti asmens duomenims, iš kurių galima sukaupti stipriai duomenų ekonomikai būtiną kritinę duomenų masę. Pavyzdžiui, laisvas asmens duomenų judėjimas būtinas tarpvalstybiniu mastu naudojant piliečių pažangiųjų skaitiklių duomenis pažangiųjų tinklų taikomosioms programoms ir siekiant didesnio energetinio saugumo. Kaip paaiškina komunikate „Dirbtinis intelektas Europai“¹⁰, reikėtų skatinti sudaryti daugiau galimybių naudotis privatiems subjektams priklausančiais duomenimis siekiant platesnių interesų. Pavyzdžiui, šalims dalijantis duomenimis apie epidemijų protrūkius, sveikatos priežiūros institucijoms atsirastų daugiau galimybių sureaguoti tinkamu laiku. Dalijantis asmens sveikatos duomenimis ir suteikiant prie jų prieigą galėtų pagerėti diagnostika ir gydymas. Dalijantis automobilių ir transporto duomenimis galėtų pagerėti eismo valdymas ir sumažėti spūsčių. Visa tai įmanoma kartu užtikrinant didelę asmens duomenų apsaugą.

Kuriant tikrą Europos duomenų erdvę¹¹ būtina suvienodinti sąlygas, taikomas ir ne asmens duomenims: šios srities pasiūlymas jau pateiktas¹². Sparčiai priėmus reglamentą dėl **laisvo ne asmens duomenų judėjimo** bus galima pasinaudoti ir pasiūlymais, kuriais palengvinama prieiga prie viešojo sektoriaus duomenų (žr. toliau).

Nauja duomenų apsaugos sistema visur turi veikti nuo pat pirmos dienos¹³. Pereinamuoju dvejų metų laikotarpiu nacionalinė administracija, duomenų apsaugos institucijos ir privatūs subjektai rengėsi naujai sistemai. Dabar reikia papildomų pastangų siekiant užtikrinti, kad visi būtų iki galo pasirengę. Likus mažiau nei dviem savaitėms iki termino, daugumai valstybių narių vis dar reikia imtis visų priemonių siekiant užtikrinti, kad jų nacionalinė reglamentavimo sistema visiškai atitiktų reglamentą, o nacionalinės duomenų apsaugos institucijos turėtų pakankamai išteklių vykdyti visas savo funkcijas. Šių priemonių būtina imtis skubiai. Komisija ragina valstybes nares atlikti visus būtinus veiksmus ir ypatingą dėmesį skirti mažesnių įmonių poreikiams, kad reikalavimų laikymosi išlaidos nepakirstų jų pajėgumo konkuruoti su didesnėmis įmonėmis.

¹⁰ 2018 m. balandžio 26 d. COM(2018) 237.

¹¹ 2018 m. balandžio 25 d. komunikatas „Bendros Europos duomenų erdvės kūrimas“, COM(2018) 232; 2017 m. sausio 10 d. komunikatas „Bendros Europos duomenų ekonomikos kūrimas“, COM(2017) 9;

¹² 2017 m. rugsėjo 13 d. pasiūlymas dėl reglamento dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo sistemos, COM(2017) 495.

¹³ Didesnė apsauga, naujos galimybės. Komisijos gairės dėl tiesioginio Bendrojo duomenų apsaugos reglamento taikymo nuo 2018 m. gegužės 25 d., COM(2018) 43.

E. privatumas – ryšių konfidencialumas

Galimybė bendrauti konfidencialiai, tiek internetu, tiek fiziškai, yra ES pagrindinių teisių chartijoje pripažinta teisė ir vienas svarbiausių reikalavimų, kuriuos piliečiai kelia skaitmeninei visuomenei¹⁴. Sąjungai nepriimtina padėtis, kai koks nors subjektas, pirmiausia išgavęs jos piliečių asmeninio bendravimo ir buvimo vietos duomenis, sukuria išsamius jų politinius profilius, o paskui šiomis žiniomis pasinaudoja tam, kad manipuluotų piliečių politiniu elgesiu.

Todėl siekiant užtikrinti, kad europiečių bendravimo internete konfidencialumas nebūtų pažeistas, greta Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, nepaprastai svarbios **e. privatumo** taisyklės. Be to, jose numatoma, kad, išskyrus galutinį naudotoją, jokie subjektai negalės tvarkyti elektroninių ryšių duomenų ir kad joks paslaugų teikėjas negalės be naudotojų sutikimo gauti prieigos prie jų naudojamų prietaisų. Asmenys turės galimybę aktyviai kontroliuoti savo veiklą internete, naudodami naršykles, programėles ir skaitmeninius įtaisus, ir išvengti neteisėto stebėjimo ar pasiklausymo. Toks galėtų būti pasaulinis standartas, taikant duomenų apsaugos ir skaitmeninių duomenų privatumo taisykles.

Naujos e. privatumo taisyklės, kai jas patvirtins teisės aktų leidėjai, būtų taikomos ir tradiciniams telekomunikacijų operatoriams, ir naujoms ryšių paslaugoms, tokioms kaip e. paštas, tikralaikis pokalbis ir internetu grindžiamos balso paslaugos¹⁵. Taip būtų užtikrintas ryšių konfidencialumas ir vienodos sąlygos visiems veiklos vykdytojams. Komisija ragina Tarybą sparčiai susitarti dėl bendrosios pozicijos, kad būtų galima pradėti derybas su Europos Parlamentu ir pasistūmėti link susitarimo šį rudenį.

Tarptautiniai duomenų srautai

Naujos ES duomenų apsaugos taisyklės taip pat suteikia Sąjungai daugiau pasaulinės duomenų ekonomikos galimybių. Jos papildo tarptautiniam asmens duomenų perkėlimui į trečiąsias šalis taikomas nuostatas: greta duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams privalomų ir vykdytinų įpareigojimų, kaip alternatyvūs būdai užtikrinti griežtą iš ES perkeltų asmens duomenų apsaugą, sukuriama sertifikavimo mechanizmai ir patvirtinti elgesio kodeksai. Turėdama vienodas paprastesnes taisykles ES taps patrauklesnė užsienio investicijoms.

Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios institucijų veiksmai reaguojant į „Facebook“ ir „Cambridge Analytica“ įvykius yra svarbus nuo 2016 m. galiojančio ES ir JAV privatumo skydo susitarimo, kuriuo užtikrinama apsauga, prilygstanti taikomai Europos Sąjungoje, išbandymas. Komisija palankiai vertina tai, kad JAV federalinė prekybos komisija pradėjo tyrimą, ir jį dėmesingai stebės, be kita ko, rengdamasi 2018 m. rugsėjo mėn. numatytai antrai metinei susitarimo peržiūrai. Privatumo skydo susitarimu garantuojama, kad bet kuris asmuo ES, manantis, kad Privatumo skydo susitarime dalyvaujančios ir perkeltiems duomenims jį taikančios JAV įmonės neteisėtai tvarkė jo duomenis, turėtų keletą lengvai prieinamų ir įperkamų būdų apginti savo teises¹⁶. Komisija toliau stebės, ar to iš tikrųjų laikomasi.

¹⁴ Galimybė bendrauti konfidencialiai, tiek internetu, tiek fiziškai, yra ES pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje pripažinta teisė; teisė į privatų gyvenimą ir į ryšių konfidencialumą Bendrajame duomenų apsaugos reglamente atskirai neaptariama.

¹⁵ COM(2017) 10. Kol tai bus patvirtinta, nuo 2018 m. gegužės 25 d., kai įsigalios Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, pagal e. privatumo teisinę bazę (Direktyva 2002/58/EB) parengtos nuorodos į sutikimą turi būti laikomos nuorodomis į Bendrajame duomenų apsaugos reglamente numatytą sutikimą.

¹⁶ 2017 m. spalio 18 d. ataskaita dėl pirmosios metinės ES ir JAV privatumo skydo veikimo peržiūros, COM(2017) 611.

Vis daugiau šalių visame pasaulyje suvokia, kad gera duomenų apsauga ir privatumo taisyklės ne tik užtikrina pagrindines teises, bet ir stiprina pasitikėjimą skaitmenine ekonomika. Todėl daugelis tvirtina ar modernizuoja privatumo taisykles. Ir dažnai, ieškant įkvėpimo, atsiverčiamas Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas. Taigi ES taisyklės tampa pasauliniu duomenų apsaugos ir privatumo standartu. Komisija šiuo metu ieško galimybių priimti sprendimus dėl tinkamumo su Japonija ir Pietų Korėja: tai reikštų, kad į tas šalis perkeltų asmens duomenų apsauga ir su jais susijusių teisių gynimo priemonės būtų tokios pačios, kaip ir pačioje ES.

Lygiagrečiai Komisija sukūrė modelį, kaip ES, pasinaudodama prekybos ir investicijų susitarimais, gali kovoti su protekcionistinėmis priemonėmis, taikomomis tarpvalstybiniam duomenų srautams skaitmeninėje ekonomikoje, kartu užtikrindama visišką teisės į asmens duomenų apsaugą ir privatumą apsaugą. Kai šis modelis bus įtvirtintas ES prekybos ir investicijų susitarimuose, jis sudarys sąlygas ir laisvai judėti duomenims, ir pasitikėti būdais, kaip tvarkomi asmens duomenys.

Kadangi Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas strategiškai svarbus siekiant Europos Sąjungos suverenumo duomenų srityje, Europos Vadovų Taryba turėtų priminti visoms valstybėms narėms, kad jis turėtų nekliudomai įsigaliooti ir būti tiesiogiai taikomas nuo 2018 m. gegužės 25 d. ir kad jos turėtų suteikti nepriklausomoms nacionalinėms duomenų apsaugos institucijoms visus išteklius, kurių reikia norinti užtikrinti visapusį, veiksmingą, tolygų ir vienodą naujos teisinės sistemos taikymą visose valstybėse narėse. Siekdamą užtikrinti vienodas sąlygas, kaip numatė ES teisės aktų leidėjas, Komisija iškart po 2018 m. gegužės 25 d. pradės pažeidimo nagrinėjimo procedūras, jei valstybės narės nevykdys savo įsipareigojimų, numatytų Bendrajame duomenų apsaugos reglamente.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą paspartinti darbą ir kuo greičiau baigti derybas dėl E. privatumo reglamento, kurį Komisija pasiūlė 2017 m. sausio mėn., ir dėl atnaujinto ES reglamento dėl asmenų apsaugos Europos Sąjungos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo.

3. Spartesnis bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimas: pagrindinių pasiūlymų priėmimas

Europoje pašalinus bendrosios skaitmeninės rinkos kliūtis bendrasis vidaus produktas galėtų išaugti papildomai 415 mlrd. EUR¹⁷. Nuo bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos paskelbimo 2015 m. Komisija dėjo pastangas ir pateikė pasiūlymų dėl visų 29 iniciatyvų, kurios laikytos svarbiausiomis norint, kad bendroji skaitmeninė rinka veiktų¹⁸. Piliečiai jau junta naudą: panaikinus papildomus mobiliojo telefono mokesčius už naudojimąsi **tarptinkliniu ryšiu**, per metus iki 2017 m. vasaros duomenų naudojimas keliaujant po kitas valstybes nars išaugo keturis kartus¹⁹. **Perkeliamumas** reiškia, kad piliečiai dabar gali pasiekti mėgstamą garso ir vaizdo turinį ir stebėti sporto renginius bet kur Europos Sąjungoje. Pašalintus nesąžiningus **geografinio blokavimo apribojimus** vartotojai įgis laisvės apsipirkti internetu; **siuntinių pristatymo kainos** taps skaidresnės ir padidės jų pasirinkimo galimybės. Įsigaliojus **e. prekybos taikomo pridėtinės vertės mokesčio sistemai** ir naujoms internetinio turinio ir prekių **sutarčių taisyklėms**, iki šios Komisijos kadencijos pabaigos ims veikti visapusiška e. prekybos sistema, kurią papildys tvirtas **bendradarbiavimas vartotojų**

¹⁷ 2015 m. gegužės 6 d. COM(2015) 192.

¹⁸ Žr. priedą.

¹⁹ „International Roaming BEREC Benchmark Data Report“, April 2017–September 2017.

apsaugos srityje. Siekiant pažangos, labai svarbu baigti derybas dėl pasiūlymų dėl **sutarčių taisyklių**, leidžiančių vartotojams apsipirkti internetu neabejojant, kad teisių gynimo priemonės bet kokių skaitmeninio turinio, pavyzdžiui, atsisiųsto muzikinio kūrinio ar programinės įrangos, sutrikimų atveju yra vienodos, kad ir kur ES jis buvo įsigytas. Tikimasi, kad, patobulinus teisinę sistemą, pardavinėti internetu kitų valstybių narių vartotojams pradės dar 122 000 įmonių, todėl ES ekonomika pasistiebs 4 mln. EUR.

Norint pelnyti naudotojų pasitikėjimą, būtina užtikrinti duomenimis pagrįstų sprendimų **kibernetinį saugumą**. Pirmas svarbus žingsnis link ES kibernetinio atsparumo yra visose valstybėse narėse iki galo įgyvendinti pirmą visos ES kibernetiniam saugumui skirtą teisės aktą – Tinklų ir informacinių sistemų saugumo direktyvą²⁰. Tai padarius standartai taps aukštesni, nes pagrindinės kibernetinio saugumo užtikrinimo priemonės yra nacionalinio pobūdžio, o siūloma kibernetinio saugumo sertifikavimo sistema²¹ padės populiarinti kibernetinio saugumo sprendimus. Europos Parlamentui ir Tarybai sparčiai susitarus, taptų lengviau sparčiai įdiegti aukštesnius atsparumo standartus produktuose ir visoje ES sustiprinti vartotojų pasitikėjimą integruotuoju saugumu. Kibernetinį saugumą reikia stiprinti veiksmingai atgrasant nuo nusikalstamos veiklos: labai svarbu priimti plataus užmojo bendrų mažiausių kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu taisyklių rinkinį²².

2018 m. rugsėjo mėn. įsigalios **elektroninės atpažinties** schemų reikalavimai: visoje ES bus užtikrinta viešosios elektroninės tapatybės ir kitų saugių paslaugų sąveika²³. Pradėjus veikti **bendriesiems skaitmeniniams vartams**, kuriais bus galima internetu pasiekti informaciją ir atlikti procedūras, valstybės narės galės sudaryti paprastesnę aplinką vartotojams ir verslams, kuriems tenka bendrauti su viešojo administravimo įstaigomis Europos Sąjungoje.

Europos duomenų ekonomika taip pat priklauso nuo aukštos kokybės junglumo, kurio reikia norint visoje ES teritorijoje teikti skaitmeninio turinio paslaugas, be kita ko, naudojantis palydoviniu ryšiu. Todėl Europos Parlamentui ir Tarybai reikia susitarti dėl **Elektroninių ryšių kodekso**, kuriam įsigaliojus visos ES valstybės narės iki 2020 m. paskirs dažnius, kurių reikia norint sukurti naujos (penktos) kartos tinklus (5G)²⁴. Šiuo teisės aktu sukurama stabili investicijų reglamentavimo sistema, kurios reikia, kad būtų investuojama į didelio pralaidumo tinklus. Norint diegti automatizuoto susisiekiimo paslaugas reikės atnaujinti tinklus pagrindiniuose transporto maršrutuose, o tam, kad gydytojai galėtų konsultuoti ir operuoti nuotoliniu būdu, reikės tinklus įdiegti ligoninėse²⁵.

²⁰ 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti.

²¹ 2017 m. rugsėjo 13 d. COM(2017) 477.

²² 2017 m. rugsėjo 13 d. COM(2017) 489.

²³ Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje (eIDAS reglamentas).

²⁴ 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016) 590.

²⁵ 2016 m. rugsėjo 14 d. komunikatas „Junglumas – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas. Kelias į Europos gigabitinę visuomenę“, COM (2016) 587. 2016 m. rugsėjo 14 d. komunikatas „Europos 5G veiksmų planas“, COM(2016) 588. 2018 m. gegužės 16 d. komunikatas „Automatizuoto susisiekiimo kūrimas. Europinė ateities susisiekiimo strategija“, COM(2018) 283. 2018 m. balandžio 25 d. komunikatas dėl skaitmeninės sveikatos priežiūros ir slaugos, COM(2018) 233.

Be to, siekiant, kad Europos kultūra ir tapatybė klestėtų skaitmeniniame amžiuje, o kūrėjams būtų atlyginta, kai jų turinys platinamas per interneto platformas, labai svarbu susitarti dėl **autorių teisių** pasiūlymų²⁶.

Dabar Europos Parlamentas ir Taryba turi paspartinti darbą, kad, siekiant visų Europos piliečių labui sukurti bendrąją skaitmeninę rinką, derybos dėl visų šių pasiūlymų būtų baigtos iki 2018 m. pabaigos.

4. Bendrosios skaitmeninės rinkos ateitis: ekonomikos augimui tinkama aplinka

Siekiant ES išsaugoti ir kurti ateities darbo vietas nepaprastai svarbu vykdyti skaitmeninimą. Šiuo metu didelį skaitmeninimo mastą pasiekė tik kas penkta Europos įmonė²⁷. Bendroji skaitmeninė rinka bus naudinga, tik aktyviau vykdant skaitmeninimą visoje ES ekonomikoje. Todėl ES tenka svarbi funkcija – padėti sukurti tinkamą aplinką.

Socialiniai tinklai ir skaitmeninės platformos

Socialinių tinklų ir skaitmeninių platformų verslo modelis daugiausia grindžiamas iš naudotojų gautais duomenimis. Jie duoda naudos naudotojams, tačiau tam tikra jų taikoma duomenų naudojimo praktika taip pat kelia rimtų klausimų ir verčia išsaugoti budrumą.

Atrodo, kad algoritmai, pagal kuriuos socialinių tinklų naudotojams siūlomos žinios, dažnai teikia pirmenybę sensacijoms ar reklaminiam turiniui ir sudaro geresnes sąlygas kryptingai informuoti konkrečias naudotojų grupes. Todėl gali tapti lengviau manipuluoti viešosios nuomonės segmentais, kurie vis labiau vengia kitų – aukštos kokybės ir patikimesnių – žinių šaltinių, ir paskatinti nuomonių poliarizaciją ar net radikalėjimą. Rezultatas – plintanti **dezinformacija**, kurios įtaka ypač didelė rinkimų laikotarpiu. Be to, užtikrinti rinkiminei agitacijai taikomų teisės aktų ir kampanijų finansavimo taisyklių vykdymą internete tapo sunku, todėl kyla grėsmė rinkimų procesams.

Pastarojo meto rinkimai ar referendumai JAV ir Europoje ir apie „Facebook“ ir „Cambridge Analytica“ atskleisti faktai parodė, kaip šios technologijos ir metodai taikomi praktiškai. Siekdama padėti naudotojams įvertinti žinių šaltinių patikimumą ir pasiekti skirtingus informacijos šaltinius, Komisija imasi priemonių padidinti turinio skaidrumą ir sukurti ES faktų tikrinimo tinklą. Iki metų pabaigos ji įvertins, ar reikia papildomų reglamentavimo priemonių²⁸.

Be to, Komisija su valstybių narių rinkimų institucijomis aptarė kaip, artėjant 2019 m. gegužės mėn. Europos Parlamento rinkimams, geriausia nustatyti, švelninti ir valdyti kibernetinę ir dezinformacijos grėsmę rinkimų procesui, ir kvies suinteresuotuosius subjektus priimti daugiau įsipareigojimų siekiant spręsti šias problemas, konkrečiai, artimiausiame metiniame kolokviame pagrindinių teisių klausimais, kuris vyks 2018 m. lapkričio mėn. ir bus skirtas demokratijai.

Europa taip pat deda pastangas apsaugoti piliečius nuo neteisėto turinio. Komisijos rekomendacijoje dėl **veiksmingų kovos su neteisėtu turiniu internete priemonių** platformoms ir valstybėms narėms rekomenduojamos konkrečios priemonės, kurios padėtų

²⁶ COM(2016) 593 ir COM(2016) 594, 2016 m. rugsėjo 14 d.

²⁷ 2017 m. Skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestinė.

²⁸ 2018 m. balandžio 26 d. komunikatas „Europos kova su internetine dezinformacija“, COM(2018) 236.

aptikti ir pašalinti neteisėtą turinį ir neleisti jo platinti²⁹. Komisija renka faktus apie savanoriškų priemonių veiksmingumą ir problemos mastą ir iki 2018 m. pabaigos apsvarstys galimas tolesnes priemones, kurios pagerintų kovos su neteisėtu turiniu internete veiksmingumą.

Skaitmeninės platformos dažnai internete tarpininkauja kitoms įmonėms, norinčioms pasiekti vartotojus. Jos yra svarbi vartotojų pasiekimo priemonė; be jų šiuolaikiška ekonomika neįsivaizduojama. Siekdama užtikrinti sąžiningą, nuspėjamą, tvarią ir patikimą teisinę aplinką verslo klientams, Komisija pasiūlė, kad tokioms interneto platformoms būtų nustatyti **skaidrumo ir teisių gynimo įpareigojimai**³⁰. Tarp šių priemonių būtų platformų įpareigojimas informuoti verslo klientus apie kriterijus, pagal kuriuos reitinguojamas verslo klientų turinys, apie būsimus naudojimosi sąlygų pakeitimus ir apie tai, kaip naudojami iš tarpininkaujančių paslaugų teikėjų gaunami duomenys³¹. Toliau bus vertinama, ar reikia kokių nors kitų priemonių. Europos Parlamentas ir Taryba šį pasiūlymą turėtų svarstyti prioritetine tvarka.

Reitingavimo skaidrumo įpareigojimas papildo **naujų galimybių vartotojams dokumente** pateiktą pasiūlymą aiškiai nurodyti vartotojams visus mokamus pirmenybinius paieškos rezultatus, taip pat reikalavimą informuoti apie pagrindinius parametrus, pagal kuriuos nustatomas reitingas elektroninėse prekyvietėse³².

Investicijos į duomenis, dirbtinį intelektą ir itin našų skaičiavimą

Susietos skaitmeninės technologijos ir duomenų taikomosios programos yra visų sektorių inovacijų esmė³³. Griežtos europinės duomenų apsaugos taisyklės, kurios taikomos ir skaitmeninėje, ir fizinėje erdvėje, yra pagrindas pasaulinės klasės sistamai, kuria reglamentuojamos naudotojų pasitikėjimo vertos inovacijos, leidžiančios mūsų pramonei įgyti konkurencinį pranašumą duomenimis pagrįstoje pasaulinėje ekonomikoje.

Duomenys bus naudingi skaitmeninėms inovacijoms, jei lygiagrečiai bus investuojama į pajėgumus, kurių reikia norint apdoroti eksponentiškai didėjančius duomenų kiekius. Neseniai pateiktas **duomenų dokumentų rinkinys** suteiks sąlygas našiai taikyti viešojo sektoriaus ir mokslinius duomenis ir suteiks galimybę Europos startuoliams juos pakartotinai naudoti³⁴. Leidimas pakartotinai naudoti duomenis būtinas didelių duomenų rinkinių analizei, kuri skatins ekonomikos augimą, padės kurti naujoves ir spręsti pagrindinius visuomenės uždavinius, tokius kaip sveikatos priežiūra ar viešasis transportas. Duomenų dokumentų rinkinyje pateikta ir gairių dėl dalijimosi privačiojo sektoriaus duomenimis. Šis dokumentų rinkinys padės suteikti laisvą prieigą prie duomenų, kurie labai svarbūs inovacijoms.

²⁹ C(2018) 1177, 2018 m. kovo 1 d.

³⁰ Pavyzdžiui, vengti įmonių pašalinimo iš sąrašo nepranešus ar be aiškios priežasties, neskaidrių prieigos prie duomenų sąlygų ar geresnio pačios platformos siūlomų vartojimo prekių matomumo, palyginti su tuo, ką siūlo kitos internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis besinaudojančios įmonės.

³¹ 2018 m. balandžio 26 d. pasiūlymas dėl reglamento dėl verslo klientams teikiamų internetinio tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo, COM(2018) 238.

³² 2018 m. balandžio 11 d. COM(2018) 185.

³³ „Atnaujinta Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė – Europos galimybė formuoti savo ateitį“, COM(2018) 306.

³⁴ 2018 m. balandžio 25 d. komunikatas „Bendros Europos duomenų erdvės kūrimas“, COM(2018) 232, ir kartu paskelbti dokumentai.

Pavyzdžiui, kuriant naujų formų individualizuotąją mediciną, ES mokslininkams reikia gauti prieigą prie didelių kiekių žmogaus genomo įrašų³⁵ ir įrašų apie asmens sveikatą³⁶.

Duomenys yra **dirbtinio intelekto** žaliava, o algoritmai – mechanizmai, kuriuos naudojamos dirbtinio intelekto taikomosios programos naudoja duomenis ir mokosi naujų užduočių. Tam, kad dirbtinio intelekto taikomosios programos galėtų tobulėti ir pačios tvarkyti duomenis, labai reikia kompiuterinio nuskaitymo galimybių ir bendrų duomenų formatų³⁷. Sąjungos vertybės ir teisinis tikrumas, numatytas naujoje duomenų apsaugos sistemoje, padeda užtikrinti Europos Sąjungoje tinkamą aplinką dirbtiniam intelektui reikalingiems mašinų mokymosi metodams: tokioje aplinkoje iš žmonių elgesio besimokantys algoritmai ir programos atsižvelgia į aukštus duomenų apsaugos standartus ir pagrindines teises, ir šios inovacijos nepaliekamos tiems algoritmams ir programoms, kurie veikia be tokių standartų³⁸. Komisija parengė sistemą, kuri sudarytų sąlygas Europai gauti kuo didesnę naudą iš dirbtinio intelekto, ir išklė tikslą – siekiant visapusiškai pasinaudoti šia bazine didelio poveikio technologija užtikrinti, kad metinės privačiųjų ir viešųjų subjektų investicijos 2020–2030 m. kasmet siektų bent 20 mlrd. EUR³⁹. Tikimasi, kad iki kito dešimtmečio pabaigos vien dėl dirbtinio intelekto naudojimo pasaulio ekonomika padidės gal net 13 trln. EUR. Norėdama sukurti didžiąją šio augimo dalį, ES turi investuoti⁴⁰. Iš **kosminių sistemų** gaunami duomenys ir naudojant tokias sistemas teikiamos paslaugos, įskaitant Žemės stebėjimo duomenis, geografinės vietos nustatymo informaciją ir palydovinių ryši, gali būti naudingos dirbtinio intelekto reikmėms ir padėti atverti daug verslo galimybių visose valstybėse narėse.

Komisija taip pat pateikė pasiūlymą dėl **Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės steigimo**, kad būtų sutelkti išbarstyti ištekliai ir įsigyti itin našūs kompiuteriai, kurie būtini norint toliau pirmauti mokslinių tyrimų ir inovacijų, ypač dirbtinio intelekto ir kitų didelių duomenų rinkinių taikomųjų programų, srityje⁴¹. Norint pirkimo procedūras pradėti nuo 2019 m. sausio 1 d., šias priemones Taryba turėtų galutinai patvirtinti 2018 m. rugsėjo mėn. Bet koks delsimas priimant pasiūlymą reikštų, kad tarptautiniai konkurentai pateiks proveržio inovacijas rinkai ir taip įgis pranašumą.

Galiausiai ES labai trūksta investicijų į **igūdžius ir skaitmeninį junglumą**, be kita ko, tam, kad būtų galima visapusiškai išnaudoti **daiktų interneto**⁴² galimybes, kurias reikia intensyviai išnaudoti artimiausiais metais. Jei tęsis dabartinė investavimo tendencija, norint iki 2025 m. pasiekti sutartus junglumo tikslus, mums iš viso trūksta 155 mlrd. EUR viešojo ir privataus sektoriaus investicijų. Esama ir didelių kompetencijos trūkumų ir neatitikimų, nes maždaug 40 proc. Europos darbo jėgos reikia kelti skaitmeninę kvalifikaciją⁴³, o 70 mln.

³⁵ 14 valstybių narių pasirašė bendradarbiavimo deklaraciją „Siekiamo sudaryti prieigą prie ne mažiau kaip 1 mln. genomų sekoskaitos duomenų Europos Sąjungoje iki 2022 m.“: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu-countries-will-cooperate-linking-genomic-databases-across-borders>.

³⁶ 2018 m. balandžio 25 d. komunikatas „Sudaryti sąlygas skaitmeninei sveikatos priežiūros ir slaugos transformacijai bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, suteikti galių piliečiams, kurti sveikesnę visuomenę“, COM(2018) 233.

³⁷ Pavyzdžiui, pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą asmenys turi teisę, kad jiems nebūtų taikomas tik automatizuotu duomenų tvarkymu grindžiamas sprendimas, kuris jam turi teisinių padarinių arba kuris jam daro panašaus dydžio poveikį. Taikomos tam tikros išimtys.

³⁸ Šios srities veiksmai nurodyti 2018 m. balandžio 26 d. komunikate „Dirbtinis intelektas Europai“, COM(2018) 237.

³⁹ 2018 m. balandžio 26 d. komunikatas „Dirbtinis intelektas Europai“, COM(2018) 237.

⁴⁰ 14 proc. pasaulio BVP, Price Waterhouse Cooper report „Sizing the prize: What’s the real value of AI“, 2017.

⁴¹ 2018 m. sausio 11 d. COM(2018) 8.

⁴² Šiomis aplinkybėmis Komisija neseniai pateikė iniciatyvą dėl esminių standartų patentų, kad sukurtų aiškesnę sistemą, kuri skatintų pagrindinių technologijų plėtrą. 2017 m. lapkričio 29 d. COM(2017) 712.

⁴³ „Atnaujinta Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė – Europos galimybė formuoti savo ateitį“, COM(2018) 306.

europiečių trūksta pagrindinių raštingumo ir gebėjimo skaičiuoti įgūdžių.⁴⁴ Be to, 40 proc. įmonių susiduria su sunkumais, norėdamos rasti skaitmeninę kvalifikaciją turinčių specialistų (informacinių ir ryšių technologijų specialistų trūksta dvidešimt keturiose ES valstybėse narėse). Be to, apskaičiuota, kad informacinių ir ryšių technologijų specialistų paklausa 2015–2025 m. kasmet augs maždaug 10 proc., o tai prilygsta maždaug 400 000 naujų darbo vietų⁴⁵.

Reaguodama į šiuos investicijų poreikius, pasiūlyme dėl 2021–2027 m. **daugiametės finansinės programos** Komisija gerokai padidino užmojus ES lygmeniu remti skaitmeninius prioritetus – pasiūlė naują Skaitmeninės Europos programą ir didelius įnašus į skaitmeninę ekonomiką tokiose srityse kaip moksliniai tyrimai ir inovacijos, sanglaudos politika ir Europos infrastruktūros tinklų priemonė⁴⁶. Be to, greta šių papildomų ES biudžeto pastangų, tokių pat papildomų investicijų turės skirti valstybės narės ir reikės paskatų privačiam sektoriui siekiant užtikrinti labai reikalingą Europos ekonomikos konkurencingumą ir Europos darbo jėgos kvalifikacijos kėlimą.

2018 m. balandžio 25 d. Komisijos pasiūlymų rinkinyje pateikti visi likę bendrosios skaitmeninės rinkos dokumentai ir ateities dirbtiniam intelektui skirta sistema. Komisija ragina pritarti šiems veiksams ir darbo prioritetus sudėlioti taip, kad atitinkami teisės aktai būtų sparčiai priimti.

5. Išvada

Piliečiai ir įmonės ES palaipsniui vis labiau junta bendrosios skaitmeninės rinkos naudą. Reikia daugiau pastangų, kad būtų baigtos derybos dėl likusių svarstomų pasiūlymų ir pasiektas Europos Vadovų Tarybos tikslas – iki 2018 m. pabaigos įgyvendinti Bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją.

ES jau turi taisykles, leidžiančias veiksmingai spręsti naujus su duomenimis susijusius uždavinius, jei visi dalyvaujantys subjektai kartu glaudžiai bendradarbiaudami veiksmingai įgyvendins ir taikys naujas priemones, kad apsaugotų teisę į privatumą ir užtikrintų asmens duomenų apsaugą ir kad apskritai liktų tvirta mūsų demokratija, pagrįsta laisvais rinkimais, žodžio laisve ir atviromis ir daugialypėmis diskusijomis, kuriose galima duoti atkirtį dezinformacijai.

Kadangi Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas strategiškai svarbus siekiant Europos Sąjungos suverenumo duomenų srityje, visos valstybės narės turėtų sudaryti palankias sąlygas jam netrukus įsigaliooti ir jį tiesiogiai taikyti nuo 2018 m. gegužės 25 d., be kita ko, imdamosi visų reikiamų priemonių. Kuo greičiau reikia baigti derybas dėl E. privatumo reglamento ir dėl atnaujinto ES reglamento dėl asmenų apsaugos Europos Sąjungos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo.

Valdydami skaitmeninę transformaciją, turėtume toliau laikytis grynai europinio požiūrio, pagrįsto mūsų svarbiausiomis vertybėmis, ir vengti pragaištingų lenktynių dėl žemesnių standartų. Reglamentavimo aplinka turi būti suplanuota taip, kad pavieniai asmenys ir kūrėjai skaitmeninėje aplinkoje būtų apsaugomi taip pat, kaip ir fizinėje aplinkoje. Taip ES gali tapti

⁴⁴ 2016 m. birželio 10 d. komunikatas „Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė“, COM(2016) 381.

⁴⁵ „Cedefop Skills Panorama 2016. Information and Communications Technology (ICT) professionals: skills opportunities and challenges“.

⁴⁶ „Naujoji 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa: šiuolaikiškas biudžetas Sąjungai, kuri apsaugo, suteikia galių ir gina“, COM(2018) 321, 2018 m. gegužės 2 d.

pasaulinių normų formuotoja asmens duomenų apsaugos, kibernetinio saugumo, tinklo neutralumo, platformų ekonomikos sąžiningumo ir atsakomybės srityse. Ir ji gali pati pirmoji jas įgyvendinti, naudodamasi patikimomis skaitmeninėmis paslaugomis ir inovacijomis.

Tačiau reglamentavimo sistema pati savaime nesuteiks pirmenybės skaitmeninėje ekonomikoje. Tam Europos vyriausybės ir įmonės – didelės ir mažos – turi investuoti į dideles galimybes, kurias teikia tokios technologijos kaip dirbtinis intelektas ir dideli duomenų rinkiniai, ir jas išnaudoti, naudodamasi bendrąja skaitmenine rinka kaip konkurencingų sprendimų starto į pasaulinę duomenų ekonomiką aikštelę.

Komisija ragina vadovus apsvarstyti išvardytuosius politinius prioritetus ir į juos atsižvelgiant suteikti strateginę kryptį, kad iki šių metų pabaigos būtų sukurta bendroji skaitmeninė rinka ir užtikrinta solidi duomenų apsauga, kuria būtų galima grįsti dinamišką skaitmeninę Europą.

Komisija ragina vadovus diskutuoti ir duoti strateginę kryptį siekiant:

- 1. kuo skubiausiai imtis visų likusių priemonių, kurių reikia, kad visose valstybėse narėse būtų pasirengta taikyti Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą;*
- 2. paraginti Tarybą sparčiai susitarti dėl derybinės pozicijos dėl E. privatumo reglamento, kuriuo siekiama užtikrinti elektroninių ryšių konfidencialumą, kad derybos galėtų prasidėti iki 2018 m. birželio siekiant jį priimti iki 2018 m. pabaigos;*
- 3. užtikrinti, kad dėl Elektroninių ryšių kodekso ir reglamento dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo abi teisėkūros institucijos susitartų iki 2018 m. birželio mėn., o dėl visų kitų svarstomų bendrosios skaitmeninės rinkos pasiūlymų – iki 2018 m. pabaigos, kaip 2017 m. spalio mėn. ragino Europos Vadovų Taryba;*
- 4. telkti viešojo ir privačiojo sektoriaus investicijas, kurių reikia įmonėms ir viešajam sektoriui siekiant diegti dirbtinį intelektą, kibernetinio saugumo priemones, 5G junglumo tinklus, našiąją kompiuteriją ir kitas naujas skaitmenines technologijas ir puoselėti skaitmeninius įgūdžius, kurie būtini norint skatinti inovacijas ir užtikrinti mūsų konkurencingumą ateityje duomenimis pagrįstoje pasaulinėje ekonomikoje.*